

แบบรายงานการตรวจราชการระดับจังหวัด รอบที่ 2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
คณะที่ 1 การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และคุ้มครองผู้บริโภค และคณะที่ 5 ตรวจนิเทศบูรณาการ
หัวข้อ ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนานามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital
และเป้าหมายแผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ตามคณะที่ 5
จังหวัด สุพรรณบุรี เขตสุขภาพที่ 5
ตรวจราชการวันที่ 14-16 มิถุนายน 2560

1. ประเด็นการตรวจราชการ

- 1.1 จังหวัดมีระบบและกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนโรงพยาบาลในการพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital
- 1.2 ร้อยละ โรงพยาบาลดำเนินงานอาหารปลอดภัย
- 1.3 การบูรณาการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมตามแผนระยะและสิ่งแวดล้อม

2. สถานการณ์

2.1 GREEN&CLEAN Hospital

จังหวัดสุพรรณบุรี มีจำนวน 10 โรงพยาบาล ได้ทำการประเมินครบถ้วนในรอบที่ 2 (เป้าหมาย 100%) ผ่านมาตรฐานขั้นพื้นฐานขึ้นไป ทั้ง 10 แห่ง(ร้อยละ 100) มีการพัฒนาการจากผลการตรวจราชการ ครั้งที่ 1 ที่ผ่านมาตรฐาน 5 แห่ง เพิ่มเป็น 10 แห่งในครั้งที่ 2 และได้มาตรฐาน ดีเยี่ยม(ต้นแบบ) 3 แห่ง (ร้อยละ 30) คือ รพ สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 17 รพ ยมราช และ รพ ศรีประจันต์ มาตรฐานดีมาก 2 แห่ง (ร้อยละ 20) ประกอบด้วย รพ อุ้มทอง และ รพ สามชุก ส่วนผ่านเกณฑ์ดี มี 5 แห่ง (ร้อยละ 50) ประกอบด้วย รพ บางปลาม้า รพ หนองหญ้าไซ รพ ด่านช้าง รพ ดอนเจดีย์ และ รพ เดิมบางนางบวช ดังภาพที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจาก แต่ละโรงพยาบาลมีทีมงานจากหลายๆ โรงพยาบาลไปช่วยกันพัฒนาปรับปรุง ที่เป็นจังหวัดต้นแบบอย่างแท้จริง

ข้อเสนอต่อการพัฒนา คือเพิ่ม การสร้างและผลิตนวัตกรรม และการบริหารจัดการเครือข่าย นำไปสู่ การต่อยอด GREEN&CLEAN Hospital นำไปสู่ ต้นแบบ Low Carbon Hospital และ Hospital Environmental Health Academy หรือ School

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนผลการดำเนินงาน GREEN&CLEAN Hospital จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเด็นของมาตรฐาน ที่ท้าทายต่อการพัฒนาอยู่บ้างในการดำเนินงาน รวมทั้ง การสร้างและผลิตนวัตกรรม และการบริหารจัดการเครือข่าย ของจังหวัด สุพรรณบุรี ในบางโรงพยาบาล มีรายละเอียด ดังตารางที่ 1

Standard	รายการ	รายละเอียด
G:Garbage	การจัดการขยะมูลฝอยทั่วไป ติดเชื้อและอันตราย	เพิ่มความเพียงพอจุดคัดแยกขยะ(จุดเรียนรู้) กระบวนการลดขยะ การกำจัดขยะอันตรายและการบูรณาการกับหน่วยงานอื่นๆ
R:Restroom	ส้วม และปฏิภูม HAS ใน OPD, IPD	เพิ่มและเร่ง HAS ส้วมใน IPD และการรักษาคุณภาพมาตรฐานทั้งใน OPD และ IPD ให้ครบถ้วน
E:Energy	การประหยัดพลังงานและทดแทน	มาตรการการใช้พลังงานทดแทน การ ลด. คาร์บอนฟุตพริ้นท์ ฯ

E:Environment	Green Area, Physical and Healing Env. HWP น้ำเสีย และประปา	เพิ่มจุดเรียนรู้พื้นที่สีเขียวอย่างน้อย 20% เพิ่ม Healing Environmental and Physical Activity การทำ 5 ส. ทั้งองค์กร และการดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย
N:Nutrition	อาหารปลอดภัยโภชนาการ และ ร.พ. อาหารปลอดภัย	เพิ่มการดูแล แผงลอย ร้านอาหาร และตลาดนัด ในโรงพยาบาล คุณภาพน้ำดื่ม และเกณฑ์ ร.พ. อาหารปลอดภัย

ตารางที่ 1 แสดงรายละเอียดสิ่งท้าทายของจังหวัดสุพรรณบุรี ต่อการดำเนินงาน GREEN&CLEAN Hospital

2.2 โรงพยาบาลอาหารปลอดภัย

จากนโยบายของเขต 5 ให้ทุกโรงพยาบาลดำเนินงานอาหารปลอดภัย สุพรรณบุรี มี 10 โรงพยาบาล ได้มีการดำเนินงานตามเกณฑ์ โดยประกาศนโยบาย และสื่อสารได้ครบถ้วน ผลการดำเนินงานอยู่ในระหว่างการดำเนินงาน พบว่า มีการจัดทำตลาดนัดสีเขียว 5 รพ (ร้อยละ 50) จัดจ้างซื้อผัก ผลไม้จากชุมชน 2 รพ (ร้อยละ 20) มีการตรวจสอบการปนเปื้อนยาฆ่าแมลง 3 รพ (ร้อยละ 30) และมีการ ใช้ QR Code เพื่อสื่อสาร และตรวจสอบแหล่งผลิต 2 รพ (ร้อยละ 20) รายละเอียดดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 แสดงจำนวนผลการดำเนินงานอาหารปลอดภัยในโรงพยาบาลจังหวัดสุพรรณบุรี

2.3 การบูรณาการตามแผนงานขยะและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดสุพรรณบุรีมีการตรวจนิเทศบูรณาการตามแผนงานขยะและสิ่งแวดล้อม พบว่ามีเทศบาล 45 แห่ง พบว่ามีแหล่งกำจัดมูลฝอยทั่วไปเพียง 20 แห่ง (ได้มาตรฐาน 3 แห่ง ไม่ถูกต้อง 17 แห่ง) เป็นแหล่งที่กำจัดที่ถูกต้องตามมาตรฐานทางวิชาการได้ เพียง 3 แห่ง มีการจัดทำฐานข้อมูล คัดกรองความเสี่ยงและตรวจสอบสุขภาพประชาชนที่อุ้รอบๆ บ่อขยะ หรือทำงานในบ่อขยะ การทำงานบูรณาการผ่านคณะกรรมการระดับจังหวัด และ อสจ ตามโครงการ จังหวัดสะอาด ของกระทรวงมหาดไทย โดยมีกิจกรรมดังนี้

- ส่งเสริมประชาชน คัดแยกขยะตาม 3Rs
- จุดคัดแยกขยะอันตรายทุกหมู่บ้าน (997 หมู่บ้าน) ดังภาพ ซึ่งยังต้องพิจารณา มาตรฐานวิชาการจัดเก็บ ความถี่การจัดเก็บ ที่หรือจุดรวบรวม และวิธีการกำจัดของ พื้นที่ได้มาตรฐานหรือไม่

- อบรมให้ความรู้เรื่องพรบ. การสาธารณสุข 2535 อปท.ทุกแห่ง

ขยะติดเชื้อสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานบริการสาธารณสุข และโรงพยาบาลเอกชน ยังขาดคลินิกเอกชน และรพ.และคลินิกสัตว์ ที่ดำเนินการได้ ร้อยละ 79.11 และ 42.85 ตามลำดับ ทำเพิ่มใน เพิ่มร้านสัก ร้านเสริมสวย บริษัท

มีการประชุม คณะอนุกรรมการสาธารณสุข(อสจ) ไปแล้ว 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 11 เดือน มกราคม 2560 โดยมีมติ อสจ. ให้ท้องถิ่นทุกแห่งออกข้อกำหนด จำนวน 4 เรื่อง ประกอบด้วย

- 1) การจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอย
- 2) กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

3) ตลาดและสถานที่สะสมอาหาร

4) การจำหน่ายสินค้าในที่ทาง สาธารณะ

การบูรณาการพัฒนาระบบคุณภาพอนามัยสิ่งแวดล้อม(EHA) พบว่าการดำเนินงานสะสมถึงปัจจุบันสามารถปรับปรุงได้ 4 ระบบหลัก 24 เทศบาล จาก 45 เทศบาล (ร้อยละ 53.33) ได้ตามเป้าหมายร้อยละ 50 ในขณะที่ระบบคุณภาพการจัดการขยะทั่วไป EHA 4001 ได้มาตรฐานคุณภาพ 20 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 44.40 ได้ตามเป้าหมาย ร้อยละ 25

สถานการณ์ด้านอาหารปลอดภัยและการสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ดังนี้

1. ตลาดสดประเภทที่ 1 ผ่านมาตรฐาน ครบทุกแห่ง
2. ตลาดนัดผ่านมาตรฐาน 47%
3. ร้านอาหาร ผ่าน CFGT 90.35%
4. แผงลอยผ่านมาตรฐาน 86.33%
5. โรงเรียนได้มาตรฐาน 100%
6. ทำการเฝ้าระวังโดยการสุ่มตรวจ อาหาร ภาชนะ และมือผู้ประกอบการ
7. ให้ เครือข่ายชมรมฯ ช่วยประเมินการรักษาฯ CFGT
8. มีเครือข่ายด้านอาหารปลอดภัยจำนวนมากในจังหวัด

แต่ยังมี มีโรคอุจจาระร่วง และอาหารเป็นพิษจากการเฝ้าระวังสูง ดังนั้นจึงเสนอ ให้ทำการวิเคราะห์โรคอุจจาระร่วงและอาหารเป็นพิษ เกิดจากกลุ่มอายุไหน สาเหตุหลักอะไร มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมอะไรบ้าง

การดำเนินงานในพื้นที่เสี่ยงสารหนูและบ่อขยะ มีการดำเนินการดังนี้

- แผนการเก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อม(น้ำบ่อตื้น) เพื่อหาการปนเปื้อนสารหนู เดือนมิถุนายน 2560
- โครงการตรวจสุขภาพเพื่อเฝ้าระวังประชาชนในพื้นที่เสี่ยงจากการรับสัมผัสสารหนู (งบประมาณกองทุนสุขภาพตำบล)
- คัดกรองความเสี่ยงทางสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพสัมผัสขี้ขี้ และประชาชนรอบบ่อขยะ
- เข้าร่วมโครงการตรวจสุขภาพตามความเสี่ยงของผู้ประกอบอาชีพสัมผัสขี้ขี้ และประชาชนรอบบ่อขยะ (งบประมาณ สปสช. เขต 5)

ข้อเสนอให้ดำเนินการ ประกอบด้วย

- พัฒนาให้โรงพยาบาลด่านช้างและหน่วยบริการปฐมภูมิในพื้นที่เสี่ยง เรื่องสารหนู มีการดำเนินงานจัดบริการ อาชีวอนามัยและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม
- วิเคราะห์ข้อมูลสภาวะสุขภาพประชาชนรอบบ่อขยะและประชาชนในพื้นที่เสี่ยงสารหนูตามหลักระบาดวิทยาและเชื่อมโยงกับข้อมูลด้านอื่นๆ เพื่อวางแผนในการจัดกิจกรรมเฝ้าระวังสุขภาพ

3. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ (ระบุรายการข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการตรวจติดตามที่จำเป็นในแต่ละประเด็น)

3.1 GREEN&CLEAN Hospital

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	ผลการดำเนินงาน	ภาพรวมจังหวัด - รอบ 2 ณ ไตรมาส 2 (ข้อมูล ต.ค.59 - ก.ย.60)
1	ร้อยละของ โรงพยาบาลที่ พัฒนาอนามัย สิ่งแวดล้อมได้ ตามเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital (ร้อยละ 75 ผ่านเกณฑ์ ระดับพื้นฐาน)	1. จังหวัด มีนโยบายการพัฒนา โรงพยาบาลด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital	ครบ 100%	ครบ 100%
		2. จังหวัดมีกลไกการขับเคลื่อนและเตรียม ทีมตรวจประเมินโรงพยาบาลในพื้นที่	รอบแรกมีการ ประเมินครบ 100%	กำลังประเมินบางส่วนให้ ครบ 100% ในรอบที่ 2
		3. จังหวัดดำเนินการประเมินโรงพยาบาล GREEN & CLEAN Hospital	รอบแรกมีการ ประเมินครบ 100%	กำลังประเมินบางส่วนให้ ครบ 100% ในรอบที่ 2
		4. ผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลตาม เกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ใน พื้นที่รับผิดชอบ 4.1 ร้อยละของโรงพยาบาลในพื้นที่มี แผนพัฒนาโรงพยาบาลด้านอนามัย สิ่งแวดล้อม ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital 4.2 ร้อยละของโรงพยาบาลในพื้นที่ พัฒนาได้ตาม เกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ระดับพื้นฐาน	ได้มาตรฐาน สะสมร้อยละ 100 (เป้าหมาย ร้อยละ 75)	ได้มาตรฐาน สะสมร้อยละ 100 (เป้าหมาย ร้อยละ 75) ได้ดีเลิศ 3 แห่ง ดีมาก 2 แห่ง และดี 5 แห่ง

3.2 โรงพยาบาลอาหารปลอดภัย

โรงพยาบาล 10 แห่ง ได้มีการดำเนินงานตามเกณฑ์ โดยประกาศนโยบาย และสื่อสารได้ครบถ้วน ผลการดำเนินงานอยู่ในระหว่างการดำเนินงาน พบว่า มีการจัดทำตลาดนัดสีเขียว 5 รพ (ร้อยละ 50) จัดจ้างซื้อผัก ผลไม้ จากชุมชน 2 รพ (ร้อยละ 20) มีการตรวจสอบการปนเปื้อนยาฆ่าแมลง 3 รพ (ร้อยละ 30) และมีการ ใช้ QR Code เพื่อสื่อสาร และตรวจสอบแหล่งผลิต 2 รพ (ร้อยละ 20)

3.3 การบูรณาการตามแผนงานขยะและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดสุพรรณบุรีมีการตรวจนิเทศบูรณาการตามแผนงานขยะและสิ่งแวดล้อม พบว่ามีเทศบาล 45 แห่ง พบว่ามีแหล่งกำจัดมูลฝอยทั่วไปเพียง 20 แห่ง (ได้มาตรฐาน 3 แห่ง ไม่ถูกต้อง 17 แห่ง) เป็นแหล่งที่กำจัดที่ ถูกต้องตามมาตรฐานทางวิชาการได้ เพียง 3 แห่ง มีการจัดทำฐานข้อมูล คัดกรองความเสี่ยงและตรวจสอบสุขภาพ ประชาชนที่อุบอปปี้ ป่อขยะ หรือทำงานในป่อขยะ การทำงานบูรณาการผ่านคณะกรรมการระดับจังหวัด และ อสจร ตามโครงการ จังหวัดสะอาด ของกระทรวงมหาดไทย

4. สรุปประเด็นสำคัญที่เป็นความเสี่ยงต่อการทำให้การขับเคลื่อนนโยบายหรือการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ (Key Risk Area/ Key Risk Factor) ซึ่งได้จากการวินิจฉัย ประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการตรวจติดตาม

- ผู้บริหารโรงพยาบาล และการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ และการบริหารเครือข่ายของโรงพยาบาล
- การบูรณาการการทำงานและการทำตามมติ อศจจ

5. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค/ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์	ข้อเสนอแนะที่ให้ต่อหน่วยรับผิดชอบ	สิ่งที่ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการรับไปประสาน หรือ ดำเนินการต่อ
การจัดซื้อผักผลไม้ มาใช้ในโรงพยาบาล ยังล่าช้า และขาดความเชื่อมั่น	ให้เร่งดำเนินงานและมีแผนบริหาร ความเสี่ยงการบริการ	การช่วยจัดหาแหล่งผลิตที่ปลอดภัย
การพัฒนาโรงพยาบาลให้ได้มาตรฐาน GREEN ที่สูงขึ้น และเป็นต้นแบบ	การต่อยอด GREEN&CLEAN Hospital นำไปสู่ ต้นแบบ Low Carbon Hospital และ Hospital Environmental Health Academy หรือ School	ช่วยองค์ความรู้ด้านอนามัย สิ่งแวดล้อม

6. ข้อเสนอแนะต่อนโยบาย /ต่อส่วนกลาง / ต่อผู้บริหาร / ต่อระเบียบ กฎหมาย

- ไม่มี

7. นวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่าง (ถ้ามี)

- ต้นแบบ GREEN ได้ทุกโรงพยาบาล ของจังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้รายงาน นายธนชีพ พิระธรรณิศร์
 ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ
 วัน/เดือน/ปี 2 มกราคม 2560
 โทร 081 8212681
 e-mail thana_1962@hotmail.com